

Juleminner 1938

Julen 1938 ble ganske dramatisk for familien Øverland i Sandakerveien 23 på Torshov. Vi var far Petter og mor Astrid og de fire barna, eldstemann Per og de tre søstrene, Sigrun, Aud og Eva Karin. Vi var på julegudstjenesten i Lilleborg småkirke i Holst gate der vi hørte til. Kirka var det gamle revylokalet, Nordre teater. Rommet var fint stelt. De gamle utskjenkningslukene for øl hadde blitt plassen for salmebøkene. Scenen var blitt et fint alterparti. Vi barna var velkjent med rommet der vi gikk på søndagsskolen. Presten vår var den senere biskopen i Tunsberg, Dagfinn Hauge, som ble kjent under krigen som prest for dem som var fanger på Akershus festning. Han hadde som oppgave å forberede mange motstandsfolk for dødsstraffen de var idømt. Han var en god prest som vi var glad i. Han visste å gjøre julesamlingen til en lys og god opplevelse. Da vi gikk hjem den korte veien opp Sandakerveien, var det blitt veldig tett tåke. Det var jo ikke noe problem for oss å gå i tåka den veien vi kjente så godt, men da vi kom hjem var pappa ikke kommet. Han kjørte drosje, men bilen hadde problem med å finne frem i gatene i tåka.

Da det trakk ut med pappas hjemkomst, gikk jeg som var åtte år og stor gutt, nedover Sandakerveien mot Sagene skole der jeg var elev siden 1937. På vei hjem fra byen pleide han å kjøre oppover nettopp her, men ingen far var å se. Tåka var så tett at jeg ikke kunne se tvers over gata. Tåka var den som i London hadde fått navnet smog. Det var en tåke av fuktig luft som lav temperatur gjorde til skodde og som blandet seg med utslipp fra industrirøyk og fra kullfyring fra private hus. Plutselig fikk jeg se en bil med skilt A-5074. Det var pappas drosje. Den stod med høyre framhjul oppe på nederste trinn på trappa til Sagene bad. Så tett var tåka at han hadde havnet der. Bilen kom ut i gata igjen og jeg gikk oppover på fortauskanten med venstre hånd i det åpne vinduet og dirigerte bilen opp til nr. 14 der pappa hadde garasje. Så kom vi endelig hjem. Familien hadde selvsagt ventet med middagen til vi kom.

Det varte ikke lenge før julestemningen var på plass og julemiddagen kunne begynne. Det var helt etter tradisjonelt opplegg. Det store spisebordet i stua var dekket og vakkert pyntet. Vi var ikke akkurat rike så et godt måltid var noe vi satte stor pris på. Hovedretten var ribbe. Pappa var veldig glad i svineribbe så det var ikke aktuelt med noe annet. Desserten var hermetiske pærer fra hagen til besteforeldrene våre i Molde. Vi spiste godt og lenge. Juletreet var pyntet. Det var høyt, men ikke så altfor bredt, for stua var ikke så stor. Leiligheten vår var på to rom med kjøkken og bad. Entreen var litt stor så det var mitt soverom. Vi var seks mennesker, men jeg tror ingen av oss synes at vi hadde det trangt. Det var ikke så stort plass til å gå rundt juletreet, men det gikk. Pappa og søstrene mine var flinke til å synge og julesangene kunne vi jo. Senere var det julekaker og hasselnøtter.

Jeg husker med glede både den gode maten og den fine julestemningen. Likevel er det noe annet som idag dominerer når jeg tenker på denne julen. Det er den gode følelsen av samhold og gleden ved å ha hverandre. Vi fire barna visste veldig godt at vi var ønsket og velkomne i familien. Foreldrene våre var både svært glad i

oss og også stolte av oss. Fra de giftet seg i Gamle Aker kirke i 1921 til jeg ble født i 1930 hadde det gått ni år. De hadde vært redd for at de skulle forbli barnløse. Når så vi fire kom med en forbløffende regelmessighet med to og et halvt år mellomrom, da var lykken fullkommen. Vi barna visste med en trygghet som har vart gjennom hele livet, at vi har ventet og elsket av foreldre som både var glade i hverandre og i sine fire barn.